

eneste Husmand, som vil være misfornøjet med at køre en Tønde Byg op til sin Købmand, naar han uden at give noget i Bytte kan have 2 Tdr. Majs bag i Vognen med hjem. Der er intet som helst i Vejen for, at det mindre, ja det allermindste Landbrug kunde sælge Byg til en Pris, der i hvert Tilfælde meget stærkt nærmer sig 40 Kr. Det kan kun dreje sig om nogle Rensningsomkostninger.

Jeg har nævnt dette, fordi jeg mener, man skal vide, hvad det er for Værdier, man lader gaa til Spilde. Jeg vil paa ingen Maade rejse en Debat om dette Spørgsmaal, men jeg har anset det for rigtigst fra dette Sted at klarlægge Forholdet. Jeg gentager imidlertid: Hvis der viser sig Vanskeligheder, som ikke har deres Grund i de uvedkommende Forhold, jeg før omtalte, saa maa man bøje sig. Man skulde i og for sig ikke synes, at der kunde være Vanskeligheder ved at udføre i hvert Tilfælde noget Byg til neutrale Lande. Jeg skal oplyse, at af den normale Eksport gaar 20 pCt. til Holland, Norge og Sverige, 15 pCt. til England, Belgien og Finland og 65 pCt. til Tyskland. 20 pCt. var da altid noget. Det vilde være en 400,000 Gange Merfortjenesten 20, altsaa ca. 8 Millioner.

Jeg er nødt til at fortsætte lidt ad denne Bane og vil saa tale om Sprængstoffer. Der har været talt om mange nye Sprængstoffer, men intet har haft den eksplosive Kraft som Flæsket i dette høje Ting; det er nok at nævne det, saa slaar der store Røgskyer op, og jeg vil tilstaa, at jeg hører til dem, der forstaa disse Røgskyer. Jeg talte før om det større og det mindre Landbrug, og jeg vil sige, at det sidste har baaret sin rigelige Del af Tabet ved Maksimalprisen paa Flæsk, der alligevel ikke i væsentlig Grad kommer den mindst bemidlede Del af Befolkningen til gode. Det lille Brug producerer nemlig 4—5 Gange saa mange Svin pr. Td. Land som det større, og jeg synes derfor ikke, at Foranstaltningen er ganske retfærdig. Men den har dog en Lysside. Naar man skal have Skat — og det skal man jo have for Almenvellets Skyld — gælder det om at faa den fra Folk paa den lempeligste, mest umærkelige Maade. Det er altid sværere at blive af med Pengene, naar de først er kommet ned i Lommen; end inden de er kommet derned. Hvis en Husmand skulde have opgivet for den stedlige Prisreguleringskommission eller Skatteligningsmyndighed, hvor mange Svin han havde solgt, og saa var blevet

afkrævet 15—20 Kr. pr. Stk., var det hele neppe gaaet saa stille af som nu. Denne Skat paa Landbruget andrager ca. $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. om Ugen, altsaa med et rundt Tal 25 Mill. Kr. om Aaret. De indirekte Skatters Fortræffelighed, som jo heller ikke den højtærede Finansminister, der med Rette anses for at være en meget klog og meget dygtig Mand, er blind for, er her lyst i Kuld og Køn paa en for det Parti, jeg tilhører, meget tilfredsstillende Maade. Vi har altid, naar der var Tale om Skat i større Stil, hævdet, at man ikke kommer udenom indirekte Skatter.

Medens jeg taler om Skatter, vil jeg tillade mig at berøre to Arter af Skat, som vi for nylig har faaet. Man kunde synes, at det er at tale om noget forbigaengent, men jeg har en Følelse af, at det kan blive noget tilkommende. Den første Skat er den forhøjede Arveafgift, der gik ind som et Led i de sidst vedtagne Skattelove. Jeg er ingenlunde nogen Modstander af Arveafgift, tværtimod. Arv, der er opsparet Arbejde, som Arveladeren ønsker, at hans Børn, Slægtninge eller andre paa-rørende skal nyde godt af, kommer paa en let Maade til Arvtageren og er kun mulig under Beskyttelse af Samfundet, der saaledes er berettiget til en vis Afgift for sin Beskyttelse. Naar den er moderat, mærkes den ikke i væsentlig Grad. Et Bos Behandling tager sin ofte rundelige Tid, henimod eller over et Aar, og i den Tid gror der Renter og Udbytte paa Arven, saaledes at Arvtageren ofte faar alt, hvad den afdøde efterlod sig. Han faar det blot noget senere, men han havde det jo heller ikke før. At denne Arveafgift gaar ind i det aarlige Finansmaskineri, er der ikke noget at sige til. Ganske anderledes stiller det sig derimod, naar Afgiften stiger til en saadan Højde som ved den sidste Lov, nemlig til en 16 pCt. Her faar den en ganske anden Karakter. Staten burde ikke gøre sig skyldig i en Fejl, som man med Rette bebrejder Privatmanden, der lever over Evne og spiser sin Kapital op. Ved at lade en saa stor Arveafgift gaa ind i Aarsforbruget spiser Staten Borgernes Kapital op og forringer saaledes Nationalformuen. Dette burde ikke finde Sted. Arveafgift i stor Stil er en Skat af en særlig Karakter og burde derfor have en særlig Anvendelse. Ved at anvende den til Afskrivning paa Statsgælden opretholdes Nationalformuen. Nu ved jeg meget vel, at den forhøjede Arveafgift, der er et Led i det sidste Treklover af Skattelove, skal tjene til Forrent-